Կամախցի կինը հումկու, վերջին ծայր համբերատար, չարքաշ ու աշխատասէր է։ Արտ կը ջրէ, հունձք կը քաղէ, կալնէ, պատ կը հիւսէ, լեռնէն կռնակով փայտ կը կրէ, վերջապէս այր մարդու յատուկ ամէնէն ծանր աշխատանքները կը կատարէ։

Կամախցի գիւղացիին մէջ խմելու ունակութիւնը չափազանցութեան տարուած է։ Օղի պատրաստելու համար Անէնէն բերուած թութերու քաշը ահաւելի համեմատութիւններու կը հասնէր։ Չկայ տուն մը, նոյն իսկ լեռան չքաւորին խրճիթը, որ օղի պահելու համար իր կղպուած առանձին փոքր պահարանը չունենար մանաւանդ յատուկ չիչով և զաւաթներով։ Կարծես այդ փոքր պահարանը և օղիի սպասները գիւղացիին մասնաւոր պերճանքն կ'կազմէր։

Փիլիպպէ ԵՐՈՒԱՆԴ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ՄԱՆԴԱԿՈՒՆԻԻ ՃԱՌԵՐՈՒՆ ՄԷԿ ՆՈՐ ՁԵՌԱԳԻՐԸ

Տես. ՍԻՈՆ Թիւ 10. 308 էջ

					Տպագիր	Ձեռագիր
Բ.	էջ	24	տ.	3	գծեց վարանք	քան զվարանս
—	»	—	»	11	ընդ կարեւոր վերայս	ընդ կարեւէր վերայս
—	»	—	»	24	մերձենամք	անկանիմք
—	»	25	»	2	յորդեալք	յորդորիմք
—	»	—	»	13	և խստամէր հարուածոյն	ի դառնամէր հարուածոյն
—	»	—	»	34	զսաղմոսերգողն	զընթերցողն և զսաղմոսողն
—	»	—	»	35	ախտիւ անափառութեամբ	ախտին անափառութեան
—	»	—	»	36	ածիցեն	ածնիցեն
—	»	26	»	2	պատուէն	պատուին, (աւելցնէ․) այլ իբրեւ զորհամար-
—	»	—	»	10	զգաստապարտեալսն	զգաստարկացեալսն [հիւս պարտաւորին
—	»	—	»	23	զամիկոն անհարենկիցէ	որտամթափ զամիկոն անհարենկիցէ
—	»	—	»	28	հարկահանաց	հարկաց
—	»	—	»	30	անընթեռնլի բառը	եւ հուր ի տունս մաղովին
—	»	—	»	35	յափշտակութիւն յիմարե-ցոյց	յապշութիւն յիմարեցոյց
—	»	27	»	3	զանուացեալս մեղօք	զներկուածս մեղաց
—	»	—	»	6	մօտի	մատչի
—	»	—	»	15	և երթայ քաղցր և ցանկալի	եւ երեւի քաղցր եւ ցանկալի
—	»	—	»	17	եւ գայրոյն (աւելցնէ ի զրպա-րոյն)	չունի
—	»	—	»	21	համբերիցէ . . .	(աւելցնէ․) ապա զզղջումն խոստովանու-թեան բերիցէ
—	»	28	»	21	աներկիւղ առ դատաւո-րացն	աներկեղ ի դատաւորացն
—	»	—	»	24	իսկ անդուրախութեանցն	իսկ զանդուրախութեանցն
—	»	—	»	33	յաչս առ բերան համբուրէ	յաչս եւ ի բերան համբուրէ
Գ.	»	30	»	9-17	եւ զհետակալ լցումն . . . զինջացեալ որովայն	չունի այս տողերը
—	»	—	»	21	պահել պատեն, ընթեռ․ պատեալ պահեն	պատահեալ պահին (՞)
—	»	—	»	22	համահամօք	համեմօքն
—	»	—	»	24	Նորին և սորին	չունի Նորին բառը

digitised by A.R.A.R.@

— էջ	32	տ	1	զօրէնան աստուածագիր	զօրէնան աստուածագիրս
— »	—	»	6	հուր ի յերկիր իջուցանէր	հուր ի յերկնից իջուցանէր
— »	—	»	7-8	պահոցնպնդութիւն (երկիցս)	պահոցն սրբութիւնք
— »	—	»	33	եւ ի պաշտօնն . . .	եւ յօժարութեամբ ի պաշտօնն . . .
— »	—	»	35-36	եւ ազնուայի մաղթանօք եւ հառաչանօք զԱստուած հաշտեցուցանէին	Այս [illegible] [illegible] [illegible], ոմանք յորմ ինչ յեցեալ զպէսս քնոյն անցուցանէին
— »	33	»	4	աղօթս հարիւրաւորս նկարէին	աղօթս հարիւրաւորս կատարէին
— »	—	»	12	ի զազանս գիմէին	[illegible] [illegible] կ'աւելցնէ, եւ զի այնու անբիծք էին
— »	34	»	9	ինքն կամի կարծրացուցանել ([illegible] կարծեցուցանել)	ինքն կամի ցուցանել
— »	—	»	14	զանկն	զանկարս եւ զհիւանդս
— »	—	»	24	անվաստակ	անավաստակ
— »	—	»	25	ի հուր այրի	ի հուր գզէ
— »	—	»	26	զողք հատին	զողք ական հատին
— »	—	»	35	խճողեն	խճեն
— »	35	»	18	անակնունելի իմն ճաշակեն	անակնածելի իմն ճաշակեն
— »	—	»	32-33	զթեթեւ ապաղաս	զթեթեւ պահս
— »	—	»	34	ի ծուլից եւ յանկատարից	ի ծուլից եւ յորկորամից
— »	36	»	5	զբզուաղելն	զզուաղելն
— »	—	»	10	զհանգանակեն պատուի . . .	զցանկալ պատուի
— »	—	»	13	եւ չմարգահաճոյանալ	եւ մարդոյ չհաճոյանալ
— »	—	»	17	եւ քուն ցանկութեան ոչ ունիցի	քուն ցանկութեան ոչ քնիցէ
— »	—	»	26	ոմանք եօթնեբբորդ . . . կատարեն	ոմանք ցեօթներորդ . . . կատարեն
— »	—	»	32	զհամահամ	զհամեմամս (զհամեմս)
— »	—	»	33	հալածեն եւ ուրանան	ընկենուն ուրանալով
— »	37	»	33-34	աղօթք անդադար	աղօթք անդադար մատուցանել
— »	38	»	2	աստուածակամք	աստուածականք
Դ. »	39	»	3	զբանս ճառիս	զճառս գրոյս
— »	—	»	7	զիա՛րդ վանեին . . . զէմք նոցա	զիա՛րդ գեղնին . . . զէմք նոցա
— »	—	»	8	զզողիւ հարկանին	զզողման հարկանին
— »	—	»	9-10	զխակորեալք եւ ակն ի խոնարհ	զխարկեալք եւ անկնկորեալք
— »	—	»	28	այլուր զանաննելիս յածեցուցանել	այլուր զանանձնելիս ցածուցանել (՞)
— »	—	»	3	զթազին սրտին	կաթողին սրտին
— »	—	»	7	. . . աղօթեցին	աղօթեցէ. կ'աւելցնէ, եւ արդարամիտին ([illegible] արդար ժամիցն)
— »	—	»	12	քանզի . . . գժուել աղաչողին	[illegible]
— »	—	»	29	վասն ջերմագութ աղօթիցն	վասն ջերմագոյն աղօթից
— »	—	»	34	ընդունի զինդրուածս քո	ընդունելս գամենայն խնդրուածս քո
— »	—	»	35	յօգուտ	ի յայտնութ
— »	—	»	39	յաստակարար	յաստակարաց
— »	40	»	17	յախտից	յաղտից
— »	—	»	26	անխերկ հաւատով	աներկեւան հաւատով
— »	—	»	33	զարձուցանեն	անցուցանեն

digitised by A.R.A.R.@

—	էջ	41	տ.	5	պատարագ բանաւոր անա-րիւն	պատարագ բանաւոր անարատին
—	»	—	»	10-11	ազօթեաց նա առ նա	ազօթեցեալ առ նա
—	»	—	»	15	անթերանալի կարգայցեն	անթերանալի մօք կարգացեալ
—	»	—	»	16	գիտենալով(՞)	գիտելով
—	»	—	»	19	նախ առաջի	նախ, միայն
—	»	—	»	21-22	այսր անդր յեղյեղու, և քաշքշանեցուցանէ	այսր անդր յեղյեղելով և քաշքշելով յորանջելով և ձգտելով գժամն անցու-ցանէ
—	»	—	»	36	աներկիւղութեամբ	աներկիւղածութեամբ
—	»	42	»	13-14	ի բողանոցն կողմիցիմք	ի բողանոցն երթալ կամիցիմք
—	»	—	»	15	մալեկան հպարտանօք	մոլեկան հպարտանօք
—	»	—	»	17	ցոփողի մեղկութեամբ	ցոփացին մեղկութեամբ
—	»	—	»	18-19	այծից քաղաց	այծեաց քաղաց
—	»	—	»	20	յանդիման սրբութեանցն . . . գործին	[illegible], և առաջի Աստուծոյ և ի մէջ դասուց հրեշտակաց
—	»	—	»	23	յարատ հայեցուածովքն	յայրատ հայեցուածովն
—	»	—	»	24	կնձաձայն	կանչաձայն
—	»	—	»	37	այրատանալդ	յայրատանալդ
—	»	43	»	1	զհատակդ	զհիւանդս
—	»	—	»	12	յարատ աչաց	յայրատ աչաց
—	»	—	»	16	չառնեն ինչ պաճուճանս, այլ մաղթանս	չառնեն ինչ պէտս պաճուճանաց, այլ մաղթանաց
—	»	—	»	17	ի բժշկանոցս մտանեն	ի բժիշկ մտանեն
—	»	—	»	39	բազում արհամարհանօք	բազում արհ . . . ([illegible] 45 էջ 24 [illegible]) [հոգ]ալայցեմք . . .
Ե.	»	47	»	9	զգժուարակիր փարուցն ի վերայ ամայելոցն հա-տուցանել	զդժուարակիր բեռինս փարուցն ի վե-րայ վիմի հասեցելոյն հասուցեն
—	»	—	»	16-17	ի խուպանն . . . ի խուպանէն	ի խոպանն . . . ի խոպանէն
—	»	—	»	23	զխստացեալն	զարտատացեալն ([illegible])
—	»	—	»	28	փարձուց	յամենայն փորուց
—	»	—	»	1	»	»
—	»	—	»	8	ի մէջ գիշերին պահաւեալ չիջաւ նոցայն	ի մէջ գիշերին, ասէ, չիջան յապաւերք նոցա
—	»	—	»	22	զահեկան մի ողորմութիւն ծախիցէ	զահեկան մի յողորմութիւն վարիցէ
—	»	50	»	35	— էջ 51 տ. 26. Պաւղոսի . . . ընդ ողորմութեան	[illegible]
—	»	51	»	37	քաղցոյն բանութեանն	ցաւոյն ընութեանն(՞)
—	»	—	»	51-52	հերքն թագեաւք	հերքն թագեաւք խառուցեալք
—	»	52	»	1	թաշանեալք	խառնեալ
—	»	—	»	2	զգուազեալք	զգուազեալք
—	»	—	»	3	և ի գուրս գուրս երերեալ և զազարեալ կառաչէ	և ի զուրս կառաչէ գեգերեալ
—	»	—	»	11	զի ձիքն կիցք հանեն	զի ձիքն կցաեն. [illegible]. ջորիքն տառամացեն
—	»	53	»	12	հրատիկք վառեալ ի ներքոյ տարածիցեն	հրատք վառեալ ի ներքոյ ոտիցն տա-րածանիցէ
—	»	—	»	25	խորովուած տապոյն	խորովուած տապոյ տապակին
—	»	—	»	30	և զաններեկլի տապակին	զաններեկլի տապ տապակին

digitised by A.R.A.R.@

— էջ 54 տ 36 աստուածական կամօք	աստուածական կամաւք
— » — » 37 զի զօրութեան անանկացն փոխ առյ Աստուծոյ	զի ողորմութիւն անանկացն փոխ առ է Աստուծոյ

(Շարունակելի)

Ե. Ե. Դ.

ՆՇԽԱՐՔ ՆԱԽՆԵԱՑ ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Ս. ԵՓՐԵՄԻ ԱՍՈՐԻՈՅ

ՎԵՇՏԱՍԱՆ ԱՍԱՑՈՒԱԾՔ ՎԱՍՆ ՆԻԿՈՄԻԴԻՈՅ ՔԱՂԱՔԻՆ

Բաղցենութիւն(1) ընդ ցանկութեա՛ն։ Մանկութիւն որ քաղցեալ է կենաւք, եւ ծերութի՛ւն որ յագեալ է կենաւք։ Մխիթարութիւն եւ սո՛ւգք երեւին ի միջոյ ծերոցն եւ տղայոցն։ Դառն է սուգ տղայոյն, զի ո՛չ եկից զչափ կենաց իւրոց։ Մեծ է մխիթարութիւնն վասն նորա, զի ո՛չ եկից զպատար մեղաց իւրոց։ Ուսա՞յն է չափ իւր ի կենաց, ուսա՞յն է պատար իւր ի պարտեա՛ց։ Զրկեցա՛ւ ի կենաց, ե . . . պ . . . աց(2)։ Դառն է որ յառնէ ընդ աջմէ, ո՛չ պահանջէ զնա ստուգութիւն։ Եթէ եսուր վաստակս եւ պահանջես վարձս, [ո՛չ] պահանջէն ի ստուգութենէն։ Առնուլ կեանս ընդ կենաց իւրոց։ Տայ նմա կեանս ստուգութիւնն, . . . (3) նմա երանութիւն . . . ս . . . ։ Հատուցանէ ստուգութիւնն ընդ գըրկելոյն զնա, եւ զեղո՛ւն զչափ նորա չնորհքըն։ Ծերոյն թեպետ եւ չէ չար սուգն, դա՛ռն եւս է քան զտղայոյն։ Զի լի է չափ իւր ի կենաց, եւ լի՛ է պատար իւր ի պարտեաց։ Զափն կենաց իւրոց թափեցաւ, պահեա՛լ կայ չափ մեղաց իւրոց։ Ցասափ կենացս հեռացաւ, ի հանդերձեա՛լ տանջանսն մերձեցաւ։ Դա՛ռն է սուգ տըղայոյն, իմաստ իւր առ ծերո՛յն է։ Անհանճար է սուգ ծերոյն, քննութեամբ առ տըղայո՛յն է։ Զախողակի՛ տեսանեմք զսուգ ծերոյն եւ տղայոյ յորժամ եկեսցեն ուղղակիք։ Ուղո՛րդ(4) տեսանէ ամենայն ոք, որպէս զի ձախողակիքն շրջեցին առ զտեսիլ մեր։ Քաղաքն լի ազատ կանամբք, ահա համեալ լցեա՛լ է զիակամբք։ Մեա՛ւ ծեր հարիւրեմեան, ընդ տղայոյ քառաւրէի։ Ի մէջ երկուց այսր չափոց, ամենա՛յն ամք եւ չափք լուծեա՛լ են։ Ո՛ որ հեծիգ եա ի ծերութենէ, մի՛ կարծեր թէ հեծի իցէ մահ։ Զի վերին աւրէնսդիրն ո՛չ երբեք ընդ աւրինաւք. կամե՛լն նմա միայն է աւրէնս։ Ուր կամի երկայնէ՛ եւ կարճէ։ Մերոյն եթէ երկայնեսցէ, մանո՛ւկ է։ Մանկանն եթէ կարճեսցէ ծե՛ր է։ Բարկութեա՛մբ վարէ զրագաւսն։ Ողորմութեա՛մբ վարէ զաւկաւս։ Ուր կամի զի կարգեսցէ, ծե՛րք երթան նախ քան զտղայս։ Ուր կամի զի չփոթեսցէ, տղա՛յք երթան յառաջ քան զծերս։ Ուր կամի ապականել, զամենա՛յն տես վարէ զաւազան իւր։ Ընտրութեամբ առնէ զամենայն, եւ յաւգո՛ւտ գործէ զամենայն։ Ողորմած է ի հարկանելն, եւ ըղթա՛ծ է ի կեցուցանելն։ Է ում բարկութեա՛մբ աւգնէ, աւգնութիւնս որ ծածկեալ են ի մէնջ։ Բայց ո՛չ թաքչին աւգուտք իւր, զի բուրէ՛ հոտ աւգնութեանց նորա։ Ոչ բուանդակին աւգուտք նորա, զի յամենա՛յն կողմանց աւգտութիւն է։ Գաւազան բարկութեան նորա աւգուտ է։ Գութ սիրոյ նորա աւգնութի՛ւն է(1)։ Երանի՛ որ կարդայ եւ ոչ տըրտունջեաց զստուգութենէ նորա։ Զի՛ք տրտունջ եւ քրթմնջիւն, վասն որոյ արար եւ առնէ։ Ո՛չ եթէ առ չարութեան առնէ, թէ տըր-

(1) Բառս այս չիք ի բաւագիրս։

(2) Եղծեալ, հազիւ ընթեռնլի եւ պատռեա՛ց։

(3) Եղծեալ եւ անընթեռնլի։

(4) Այսպէս յօրինակին։

(1) «Գաւազան . . . է»․ այս տան բառք յաւելեալ են յուղղչէն ի լուսանցս։

digitised by A.R.A.R.@